

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۹/۱۲/۱۵

عنایت شریف

نشر اسناد محرم درباره جنگ افغانستان

روزنامه واشنگتن پست این هفته با اتکا به اسناد محرمانه در مورد جنگ افغانستان گزارشی را نشر کرد که غوغا برانگیخت. سخنانی درین باره تقدیم میکنم که کوشش می شود کوتاه ترین و واضح باشد:

اداره امریکایی که کارهای آنکشور را در افغانستان تفتیش میکند و به نام مخفف سیگار یاد می شود، سه سال پیش با صد ها مقام نظامی و سیاسی یی درگیر در جنگ افغانستان مصاحبه هایی انجام داده بود. مصاحبه کنندگان به فکر اینکه صحبت های شان خصوصی است و نشر نمی شود آزادانه و با خاطر آرام نظر خود را بیان کرده بودند.

واشنگتن پست پافشاری داشت که متن مصاحبه ها به خاطر اهمیت آن به دسترس رسانه ها قرار گیرد اما حکومت امریکا اجازه نمیداد. بالاخره بعد از سه سال دعوا، محکمه مربوط امریکایی حکم کرد که ضرور نیست این اسناد، محرم نگهداشته شوند. در نتیجه، واشنگتن پست متن دو هزار صفحه یی مصاحبه ها را بدست آورد و به اساس آن این هفته گزارشی نشر کرد.

پس از آن رسانه های دیگر امریکا و جهان نیز بر اساس گزارش مطالب زیادی نوشتند. اما این مطالب به آن اندازه ای که در ظاهر به نظر میرسد اهمیت و تازگی ندارد. یکی به این دلیل که تمام اسنادی که نشر شده، مربوط به زمان پیش از شروع دعوا یعنی مربوط به سه سال پیش است. دلیل دوم اینکه واشنگتن پست از روی مصاحبه ها به نتیجه ای رسیده است که از قرن هاست آن نتیجه را مردم جهان میدانسته اند.

واشنگتن پست گفته است که از روی مصاحبه ها معلوم میشود که افسران و سیاستمداران امریکا در مورد جنگ افغانستان به مردم خود دروغ گفته اند که جنگ به سود آنها پیش میرود در حالیکه از همان آغاز جنگ امریکایی ها با ناکامی روبرو بوده است .

گفته معروف است که اولین قربانی جنگ، حقیقت و واقعیت است. یعنی بسیاری از مردم میدانند که با آغاز جنگ، راستگویی می‌میرد و کسی به ضعف خود اعتراف نمی‌کند؛ هر کسی می‌گوید: ما شیر هستیم!

به اساس گزارش واشنگتن پست، افسران امریکایی در مصاحبه‌ها گفته‌اند ما از افغانستان شناخت خوبی نداشتیم و حالا میدانیم که افغانستان به این زودی‌ها اصلاح‌شدنی نیست. به گفته آنها هدف امریکا هم روشن نیست که از جنگ چه می‌خواهد و موفقیت در جنگ افغانستان را چگونه تعریف میکند.

- تبدیل افغانستان به حیث یک کشور نمونه؟
- آوردن دموکراسی؟
- سرکوب القاعده و گروه‌های تروریستی؟
- نظارت کشورهای منطقه و پیدا کردن جای پا برای اهداف سترایژیک؟
- چه چیزی هدف بوده است؟

مقام‌های امریکایی در زمان‌های مختلف اهداف متفاوت را پیشکش کرده‌اند و این اهداف با توجه به شرایط، پیوسته در تغییر بوده است.

خوب، کجای این نتیجه‌گیری‌ها به مردم افغانستان تازگی دارد؟ مگر مردم نمی‌دانستند که طرف‌های جنگ در مورد پیشرفت‌های مبالغه‌میکند؟ مگر ابهام در اهداف امریکا تازگی دارد؟

از طرف دیگر همان افسرانی که گفته‌اند مقام‌های امریکا افغانستان را درست نشناخته بودند، از گفتارشان معلوم میشود که خودشان نیز هنوز هم جامعه ما را درست نشناخته‌اند.

مثلاً در یکی از این مصاحبه‌ها یک افسر گفته است که تعدادی از مردم افغانستان هنوز هم فکر میکنند که درین کشور سلطنت حکمفرماست. این نتیجه‌گیری دور از واقعیت و مبالغه‌آمیز است. درست است که هنوز هم تعدادی به عوض رئیس‌جمهور یا عنوان دیگر، کلمه "پادشاه" را به کار می‌برند ولی این به آن معنا نیست که فکر کنند مرحوم ظاهر شاه هنوز هم در قدرت باشد. مثل این است که هموطنی بگوید "شهر" هالند و ما به غلط نتیجه بگیریم که مردم فکر می‌کنند هالند یک شهر افغانستان است. شاید درین زمینه نارسایی بعضی ترجمان‌ها هم نقش داشته باشد.

افسر دیگر امریکایی درین مصاحبه‌ها می‌گوید بعضی مردم در افغانستان مکتب نمی‌خواهند و خوش دارند پسران‌شان چوپان رمه‌های‌شان باشند. اگر یک مرد دهاتی در جواب سوالی گفته باشد که پسرش شامل مکتب نیست و دلیل آورده باشد که فرزندش ناگزیر است چوپانی کند، این گفته به آن معنا نیست که آنها آرزو ندارند در قریه‌شان مکتبی باشد. تا جایی که من مصاحبه‌های مردمان محل را در قریه‌ها شنیده‌ام علاقمندی به مکتب (حد اقل در مورد پسران) بسیار بیشتر از آنچه در ظاهر فکر می‌شود وجود داشته است.

از طرف دیگر با اینکه پالیسی امریکا در برابر افغانستان فاجعه‌بار بوده اما اگر بگوییم امریکا هیچگونه تأثیر مثبت در هیچ مورد نداشته این هم انصافانه نخواهد بود. طور مثال تبارز یک موج نو از نوجوانان و جوانان بیدار، نهاد‌های مدنی، شگوفانی رسانه‌ها، آگاهی بیشتر مردم در مورد حقوق زن، وضع قوانین در زمینه و

مواردی ازین ردیف تصادفی و خود بخود به میان نیامده و روی آن کار شده است که از اهمیت آن در دراز مدت، انکار شده نمی تواند .

بهر ترتیب، فشرده نتیجه ای که از گزارش واشنگتن پست و این همه سر و صدا در باره آن برداشت می شود این است که امریکایی ها در افغانستان کامیاب شده نمی توانند و هرگونه مصرف و همچنان جان باختن امریکایی ها در افغانستان بیهوده است. پخش اینگونه مطالب در شرایط امروزی به ذوق امریکایی ها بسیار برابر است. با اینکه روزنامه های واشنگتن پست و نیویارک تایمز طرفدار اداره دانولد ترمپ شمرده نمی شوند اما باز هم زمان نشر این اسناد قابل تأمل است. حالا که از یکسو قرار است امریکایی ها با طالبان در مورد خروج نیرو های شان از افغانستان به توافق برسند و از سوی دیگر کاندید های مختلف ریاست جمهوری امریکا پیشنهاد خارج شدن از افغانستان را مطرح می کنند، در چنین شرایط نشر اسنادی که نظریه خروج امریکا را دسته میدهد و توجیه میکند، میتواند سؤال بر انگیز پنداشته شود.

پایان

نشر اسناد محرم در باره جنگ افغانستان
Enayat_sharif_asnad_mohem_djang_afghanistan.pdf